

План-конспект уроку з фінансової грамотності

Тема: "Кредит – мої права та обов'язки"

Для учнів середньої
та старшої школи
(9-11 класи)

Загальна інформація про урок:

Мета уроку:

- ознайомитися з фінансовим інструментом "Кредит";
- отримати практичні навички щодо його використання у власному фінансовому житті;
- дізнатися про різні види кредитних послуг;
- вчитися порівнювати та обирати кредитні пропозиції;
- знати про обов'язки позичальника;
- бути обізнаним щодо захисту своїх прав як споживача фінансових послуг;
- розвивати вміння ефективно використовувати власні фінансові ресурси;
- формувати належну фінансову культуру на особистому та суспільному рівнях.

Формування предметних та ключових компетентностей.

Предметні компетентності:

- знайомство з кредитом як фінансовим інструментом;
- розуміння його суті та призначення;
- оволодіння практичними навичками обрання кредитної пропозиції;
- обізнаність щодо прав та обов'язків позичальника;
- формування фінансової культури використання кредитних послуг.

Ключові компетентності:

- підприємливість та фінансова грамотність: вміння приймати самостійно фінансові рішення та готовність брати за них відповідальність;
- математична: здійснення математичних розрахунків, у тому числі за допомогою кредитного калькулятора;
- вільне володіння державною мовою: вміння усно і письмово висловлювати власні думки;
- інформаційно-комунікаційна компетентність: формування інфомедійної грамотності – вміння працювати з першоджерелами, розвиток критичного мислення; безпечне та етичне використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності в навчанні та власному фінансовому житті;
- навчання впродовж життя: розвиток вміння працювати самостійно та в групі;
- громадянська та соціальна компетентність: формування особистої високої фінансової культури як запоруки індивідуального та колективного добробуту.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань.

Вид уроку: урок-практикум.

Основні поняття: кредит, кредитор, позичальник, споживчий кредит, кредитний договір, паспорт кредиту, відсоткова ставка за кредитом, ануїтет, кредитний калькулятор, реструктуризація, кредитні канікули, кредитна історія, бюро кредитних історій, інформаційна кампанія НБУ #ЗнайСвоїПрава_Кредити

Оснащення:

- ТЗН: комп'ютер, проектор, доступ до інтернет-мережі;
- тематична презентація PowerPoint;
- робочий зошит;
- план-конспект практичної роботи (Додаток 1);
- стандартизована форма паспорта споживчого кредиту (Додаток 2).

Додаткові ресурси:

- інформаційна кампанія НБУ - [#ЗнайСвоїПрава_Кредити](#);
- [що треба знати, беручи кредит](#);
- [законодавство](#);
- [з якого віку можна оформити кредит в Україні](#);
- [кредитний калькулятор](#);
- віртуальна екскурсія Музею грошей НБУ на тему "Кредитні відносини від античності до сьогодення", [реєстрація](#).

Інструкція щодо проведення уроку.

Урок розроблено в межах інформаційної кампанії НБУ - #ЗнайСвоїПрава_Кредити, спрямованої на захист прав позичальників та поліпшення знань громадян про кредитні послуги, їх права та обов'язки.

Під час вивчення теми варто звернути увагу на такі аспекти:

- кредити відіграють важливу роль у розвитку економіки;
- кредит як фінансовий інструмент потрібно використовувати за призначенням та лише в тих випадках, коли його ефективність обумовлена об'єктивними потребами;
- перед оформленням кредитного договору варто порівняти різні пропозиції на ринку та обрати найвигіднішу саме для вас (вибір фінансової установи, правильний математичний розрахунок вартості кредиту, оптимальна пропозиція);
- з кредитним договором потрібно уважно ознайомитися, з'ясувати всі нюанси і лише тоді підписувати;
- відповідно до умов договору позичальник має визначені обов'язки та права;
- кредит завжди потрібно повертати;
- своєчасна сплата за кредитним договором є запорукою вашої позитивної кредитної історії, яка сприятиме отримання вами статусу надійного позичальника;
- для отримання кредиту на розвиток власної справи важливо мати кредитну історію;
- якщо фінансова установа порушила ваші права, ви маєте право звернутися до НБУ щодо захисту прав споживача фінансових послуг.

Урок-практикум передбачає отримання практичних навичок на основі теоретичних знань отриманих на уроці. План-конспект (див. Додаток 1) дасть змогу учням систематизувати теоретичний навчальний матеріал та застосувати його на практиці в індивідуальному або груповому форматі (на вибір учителя). Залежно від навчальних потреб, можливостей та рівня підготовки учнів учитель самостійно приймає рішення щодо розподілу годин на вивчення теми. Цей урок може бути проведений у межах 1–3 навчальних годин.

Додатково радимо учням відвідати віртуальну онлайн-екскурсію "Кредитні відносини від античності до сьогодення" від Музею грошей НБУ (за бажанням).

План уроку:

1. Організаційний момент.
2. Актуалізація опорних знань.
 - Фінансові інструменти та їх основна функція.
3. Оголошення теми і мети уроку.
4. Вивчення нового матеріалу:
 - Що таке кредит?
 - Історія виникнення кредиту.
 - Споживчий кредит: види та призначення.
 - Інструктаж до виконання практичної роботи.
 - Фінансові установи, які мають право надавати послуги зі споживчого кредитування: банки та небанківські фінансові установи (кредитні спілки, ломбарди, мікрофінансові компанії).
 - Що треба знати, оформлюючи кредит?
 - Кредитний договір та паспорт кредиту.
 - Розрахунок кредитної пропозиції. Кредитний калькулятор.
 - Несплачений кредит: обставини та умови виплати.
 - Передавання кредитного боргу колекторським компаніям.
 - Захист прав споживачів фінансових послуг.
 - Про що говорить твоя кредитна історія. Бюро кредитних історій.
5. Презентація учнями практичної роботи та її аналіз.
6. Узагальнення теми та відведення підсумків уроку.
7. Домашнє завдання.

План-конспект уроку

1. Організаційний момент

2. Актуалізація опорних знань

Учитель: Пригадайте, які фінансові інструменти існують? Яка їх основна функція?

Відповіді учнів, бесіда:

- податки (здійснення своїх функцій державою);
- страхові продукти (відшкодування втрати під час настання несприятливої події або втрат від неї);
- валюта (оплата товарів та послуг за кордоном);
- депозити (заощадження коштів);
- інвестиції (примноження заощаджень) тощо.

3. Оголошення теми і мети уроку

Учитель: Сьогодні ми поговоримо з вами про ще один фінансовий інструмент, який має популярність і в Україні, і в усьому світі. Говоритимемо з вами про КРЕДИТ.

Оголошення теми уроку.

Тема: "Кредит – мої права та обов'язки" (2 слайд)

Під час вивчення теми ми дізнаємося, в яких випадках варто використовувати кредит, розглянемо різні види кредитних продуктів, з'ясуємо, як правильно оформлювати кредитний договір, на що обов'язково потрібно звернути увагу під час його підписання та як захистити свої права у разі їх порушення з боку фінансової установи, в якій оформлено кредит.

4. Вивчення нового матеріалу

4.1. Що таке кредит?

Учитель: Спочатку з'ясуємо, що таке "кредит". Напевно, кожен із вас хоч раз у житті чув це слово.

Питання до учнів: Які асоціації виникають у вас із поняттям "кредит"?

Коментар: обговорення цього питання можливе у форматі бесіди або створенні хмари слів за допомогою програми Mentimeter, це дасть змогу вчителю наочно побачити загальний рівень сприйняття та розуміння учнями зазначеного фінансового інструменту.

Кредит (від лат. credere – "довіряти") – це кошти й матеріальні цінності, що надаються кредитором у користування позичальнику на певний строк за певну плату.

Кредитор – той, хто надає позику, позичальник – той, хто отримує позику.
(3 слайд)

Коментар: Основні поняття теми записуються в робочий зошит!

Позичальник, який має певну потребу, але не має на відповідний момент коштів, щоб цю потребу задовольнити, бере їх у борг за умови обов'язкового повернення за певну плату. В цьому і полягає основна функція кредиту як фінансового інструменту.

Насправді, цей фінансовий інструмент люди використовували ще з давніх часів.

4.2. Повідомлення: "Історія виникнення кредиту"

Коментар: "Повідомлення" – це або випереджальне завдання для учня (у форматі усного повідомлення, презентації, коміксу тощо), або відвідування учнями віртуальної екскурсії Музею грошей НБУ на тему: "Кредитні відносини від античності до сьогодення" [реєстрація](#).

Питання до учнів: Яку роль в економіці виконує цей фінансовий інструмент?

Підведення до висновку: кредити з'явилися через об'єктивну необхідність в умовах економічного розвитку, коли в одних учасників господарської діяльності з'являються вільні гроші, а інші мають у них тимчасову потребу, кредитування дає змогу здійснити обмін коштами.

4.3. Споживчий кредит: види та призначення.

Учитель: Найчастіше сьогодні ми користуємося послугами споживчого кредитування.

Назвіть, будь ласка, товари, які можна взяти у кредит?

Споживчий кредит – грошова позика для потреб окремого домогосподарства, зазвичай має цільове призначення, видається для конкретних видів споживання.
(4 слайд)

Види споживчих кредитів:

1. За призначенням:

- товарні (розстрочки) – безпосередньо пов'язані з торгівлею й призначені для

купівлі будь-яких товарів з виплатою вартості товару частинами;

- грошові (кредити готівкою) – для кредитування фізичних осіб без певного цільового призначення. (5 слайд)
- Готівку можна зняти з карти або отримати в касі банку та витратити, наприклад, на лікування, навчання, подорож, купівлю товарів.

2. За терміном виплати:

- довгострокові – понад 3 роки
- середньострокові – від 1 до 3 років
- короткострокові – до 1 року. (6 слайд)

4.4. Інструктаж до виконання практичної роботи.

Учитель: Сьогодні на уроці ми спробуємо себе в ролі позичальника та навчимося ефективно користуватися послугами споживчого кредитування.

Працювати будемо в роздрукованих конспектах "Мій кредит" (див. Додаток 1)

Завдання для учнів:

- оберіть спочатку товар, який би ви хотіли придбати (Наприклад, iPhone 14 Pro 256 GB);
- зазначте ціну товару (60 000 грн) – аналізуємо різні пропозиції на ринку;
- оберіть вид споживчого кредиту (товарний чи грошовий/короткостроковий чи середньостроковий).

4.5. Фінансові установи, які мають право надавати послуги зі споживчого кредитування: банки та небанківські фінансові установи (кредитні спілки, ломбарди, мікрофінансові компанії).

Питання до учнів: У якій фінансовій установі ми можемо оформити кредит на придбання товару?

Учитель: Кредитодавцем може бути банк чи інша фінансова установа.

Кредитодавці: банки та небанківські фінансові установи (кредитні спілки, ломбарди, мікрофінансові компанії):

банки – надають цільові та нецільові кредити на короткий чи довгий термін;

кредитні спілки – кредити без цільового призначення, переважно для членів спілки;

ломбарди – забезпечені кредити на невеликі суми під заставу цінних речей;

мікрофінансові компанії – незабезпечені кредити на короткий термін від 1 дня до 1 року. (7 слайд)

Коментар: учитель пояснює особливості оформлення кредитів у цих установах.

Додаткова інформація.

Учитель: Виконуючи практичну роботу пропоную вам стати клієнтом одного з банків, які надають послуги споживчого кредитування (на вибір учня).

Банк 1.

Банк 2.

Банк 3.

4.6. Що треба знати для оформлення кредиту?

[Перегляд відеоролика](#) (8 слайд)

4.7. Кредитний договір та паспорт кредиту.

Учитель: Оформлення кредиту відбувається шляхом підписання кредитного договору. Перед підписанням кредитного договору необхідно уважно почитати його умови, навіть, якщо договір оформлюється онлайн. Якщо якісь умови є незрозумілими, потрібно задати уточнюючі запитання менеджеру фінансової установи. Коли позичальник підписує договір, він бере на себе зобов'язання виконувати його умови, тому, перш ніж ставити підпис, людина має чітко зрозуміти, які зобов'язання на себе бере.

Де можна дізнатися про вартість кредиту?

Інформація про вартість кредиту є:

- в істотних умовах кредиту, які фінансові установи публікують на своїх сайтах. Істотні умови кредиту містять загальні умови надання фінансовою установою послуг кредитування, але не є пропозицією з надання послуг.
- Це означає, що запропоновані індивідуальні умови залежатимуть від результатів оцінки кредитоспроможності, проведеної на підставі отриманої від клієнта інформації та з інших джерел, якщо є на це законні підстави. Індивідуальні умови кредиту надаються клієнту до укладення договору про споживчий кредит у формі паспорта споживчого кредиту;
- у паспорті кредиту, який можна попросити у менеджера фінансової установи. Паспорт кредиту – це документ, який містить основні умови кредиту, інформацію про реальну відсоткову ставку, порядок повернення кредиту, додаткові комісії та платежі.
- Паспорт кредиту та істотні умови кредиту банки роблять за одним форматом, щоб було зручно порівняти пропозиції різних банків;
- також уся інформація про умови кредиту є в кредитному договорі. (9 слайд)

Завдання для учнів:

Ознайомтеся зі стандартизованою формою паспорта споживчого кредиту (див. Додаток 2).

Дайте відповіді на питання:

Які відомості зазначають у паспорті споживчого кредиту?

Для чого потрібно ознайомлюватися з цим документом?

4.8. Розрахунок кредитної пропозиції. Кредитний калькулятор.

Завдання для учнів:

Оберіть форму сплати за кредитом (готівка, розстрочка, оплата частинами, інше)

Учитель: оплата частинами доступна для клієнтів банку, які є власниками кредитної картки цього банку, на якій в індивідуальному порядку встановлено кредитний ліміт. Оплата частинами передбачає можливість виплати кредиту рівними частинами впродовж обумовленого в договорі терміну.

Обчислити загальну вартість кредиту можна за допомогою кредитного калькулятора. Що таке "кредитний калькулятор" та як ним користуватися, можна дізнатися на сайті "Талан – центр фінансових знань" [за посиланням](#). (10 слайд)

Завдання для учнів:

Обчисліть загальну вартість вашого кредиту, якщо відомо, що банки надають споживчий кредит із такими умовами:

Банк 1:

строк кредитування – 3 місяці;

відсоткова ставка – 21%;

разова комісія – 1,1 %;

щомісячна комісія – 110 грн

Банк 2:

строк кредитування – 6 місяців;

відсоткова ставка – 24%;

разова комісія – 0,8 %;

щомісячна комісія – 80 грн

Банк 3:

строк кредитування – 12 місяців;

відсоткова ставка – 20%;

разова комісія – 0,5 %;

щомісячна комісія – 100 грн

Врахуйте також такі варіанти залучення власних коштів:

- 1) власних коштів немає;
- 2) наявна сума – 10 000 грн

Учитель пояснює, що таке відсоткова ставка за кредитом (реальна/номінальна) та які існують методи виплати кредиту.

Реальна річна процентна ставка за кредитом – це та величина, яка показує, скільки насправді коштує кредит для позичальника.

Номінальна процентна ставка – визначена в кредитному договорі як сплата процентів на непогашену основну суму кредиту, не враховує інші, непроцентні платежі, які мають бути сплачені позичальником (на відміну від реальної).

Методи виплати кредиту: стандартний (класичний) та ануїтетний. (11 слайд)

Класична схема виплати кредиту буде ефективною для позичальників, які:

- хочуть зменшити переплату за кредитом;
- не мають постійного доходу і не впевнені у своїх майбутніх доходах;
- беруть кредит на тривалий термін і більшу суму;
- розглядають можливість зменшення переплати за кредитом і розміру щомісячних платежів за рахунок дострокового погашення тіла кредиту.

Ануїтетна схема виплати кредиту буде ефективною для позичальників, які:

- не мають можливостей уносити великі щомісячні платежі, особливо в перші місяці користування кредитом;
- беруть кредит на невеликий термін;
- розглядають можливість зменшення терміну кредиту за рахунок дострокового погашення тіла кредиту.

Питання до учнів: Що впливає на розмір сплаченого кредиту? (відсоткова ставка, строк, наявність власних коштів, додаткові комісії та обраний метод виплати). В якому із запропонованих банків вигідніше оформити кредит?

Якщо ви належно виконали свої обов'язки позичальника, ваш кредит вважається сплаченим та закритим. Щоб переконатися в цьому, варто звернутися до фінансової установи та отримати довідку про закриття кредиту! (12 слайд)

4.9. Несплачений кредит: обставини та умови виплати.

Учитель: Проте в житті можуть виникнути непередбачувані обставини, за яких виплата за кредитом буде несвоєчасною або взагалі неможливою. Які це можуть бути обставини? Наведіть приклади.

Завдання для учнів:

Для вашої практичної роботи оберіть один із можливих варіантів.

Прострочення кредиту, війна, банк збанкрутував.

Коментар: бажано, щоб учні обрали різні варіанти для подальшого порівняння!

Вирішити ці питання можливо, головне знати, як діяти в таких ситуаціях!

Додаткова інформація:

[Кредитні канікули.](#)

[Реструктуризація.](#)

[Умови виплати кредиту, оформленого в банку, який ліквідовано.](#)

Прострочення кредиту (реструктуризація).

Війна (кредитні канікули).

Збанкрутував банк (треба сплачувати). (13 слайд)

4.10. Передавання кредитного боргу колекторським компаніям.

Учитель: Якщо ж питання виплати за кредитним договором ви не вирішуєте вчасно, фінансова установа може розпочати роботу з урегулювання заборгованості або залучити колекторів.

Слово "колектор" доволі збірне і насправді може означати різних юридичних осіб. Тому варто розуміти, що здійснювати врегулювання простроченої заборгованості можуть:

- кредитор – юридична особа, яка надала гроші позичальнику;
- новий кредитор – юридична особа, якій кредитор передає своє право вимоги боргу;
- колекторська компанія – юридична особа, включена до реєстру колекторських компаній.

Як працюють колектори, про їх права та заборони можна дізнатися детальніше за матеріалами інформаційної компанії НБУ #ЗнайСвоїПрава_Кредити. (14 слайд)

Завдання для учнів:

[Опрацювати інформацію на сайті.](#)

Питання до учнів: Які будуть ваші дії, якщо така ситуація виникла?

4.11. Захист прав споживачів фінансових послуг.

Учитель: Якщо ви вважаєте, що фінансова установа чи колекторська компанія порушили ваші права позичальника (нарахували додаткові комісії, внесли в односторонньому порядку зміни до кредитного договору і не повідомили вас, чинять протиправні дії тощо), згідно з чинним законодавством ви маєте право відповідно до [Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту прав споживачів фінансових послуг"](#) звернутися до Національного банку України щодо захисту ваших прав споживача фінансових послуг.

Національний банк регулює поведінку банків та небанківських фінансових установ щодо їхніх клієнтів.

Що робити позичальнику, якщо фінансова установа порушує його права?

Якщо ви вважаєте, що фінансова установа порушила ваші права (нарахували додаткові комісії, внесли в односторонньому порядку зміни до кредитного договору і не повідомили вас, чинять протиправні дії тощо), необхідно діяти в такий спосіб:

- 1) написати заяву на ім'я керівника фінансової установи;
- 2) якщо питання не вирішилося, необхідно звернутися до Національного банку України.

Національний банк як регулятор діяльності банків та небанківських фінансових установ допоможе розібратися в ситуації, яка виникла.

Також в окремих випадках необхідно звертатися до Національної поліції України, наприклад, якщо позичальнику погрожують колектори через несплату боргу за кредитом. (15 слайд)

Якими можуть бути наслідки НЕвиконання вами умов кредитного договору?

Наслідки невиконання позичальником умов кредитного договору:

- позов до суду щодо стягнення заборгованості;
- погіршення вашої кредитної історії;
- відмова надалі у наданні кредитів. (16 слайд)

4.12. Про що говорить твоя кредитна історія. Бюро кредитних історій.

Що означає погіршення кредитної історії?

Кредитна історія – це досьє про всі поточні та сплачені кредити позичальника, яке містить інформацію про те, наскільки сумлінно та вчасно погашалася заборгованість. Кредитна історія відображає дисципліну погашення кредитів позичальником та містить інформацію щодо поручительства. (17 слайд)

Завдання для учнів:

[Опрацювати інформацію на сайті.](#)

Дайте відповіді на запитання:

- Які бюро кредитних історій в Україні надають послуги щодо кредитних історій?
- Хто має доступ до кредитної історії?
- Як перевірити свою кредитну історію?
- Чому важливо мати позитивну кредитну історію?
- Статус надійного позичальника.
- Отримання нових споживчих кредитів.
- Отримання кредиту на розвиток власної справи. (18 слайд)

5. Презентація учнями практичної роботи та її аналіз

6. Узагальнення теми та відведення підсумків уроку

7. Домашнє завдання: (на вибір учителя)

Знайти відповіді на запитання:

- З якого віку можна в Україні оформлювати кредит?
- Чи є можливість відмовитися від оформленого кредиту?
- Чи може держава бути кредитором чи позичальником?
- Які особливості врегулювання простроченої заборгованості споживачів-військовослужбовців та їхніх родичів на період дії воєнного стану.

Розробити онлайн-кросворд з основними поняттями теми.

Підготувати повідомлення (презентацію) на тему: "Кредитна картка: переваги та недоліки використання".

"Мій кредит"

1. Потрібно придбати (назва товару) _____
2. Вартість товару _____
3. Вид кредиту _____
4. Фінансова установа, в якій оформлено кредит _____

5. Форма сплати кредиту _____
6. Розрахунок кредиту відповідно до обраної форми сплати/кредитний калькулятор _____

7. Відсоткова ставка _____

8. Строк кредитування (кількість платежів) _____
9. Метод погашення кредиту _____
10. Сума сплати у місяць _____
11. Додаткові послуги _____
12. Загальна вартість кредиту _____
13. Сума сплачених відсотків та комісій _____
14. Закриття кредиту (своєчасна виплата) _____
15. Обставини несплаченого кредиту _____

16. Шляхи вирішення проблеми несплаченого кредиту _____

17. Борг передано колекторській компанії (ваші дії) _____

18. Куди звертатися щодо захисту прав споживачів фінансових послуг

19. Наслідки невиконання сплати кредиту _____

20. Перевірка кредитної історії _____

Паспорт споживчого кредиту
Інформація, яка надається споживачу до укладення договору
про споживчий кредит
(Стандартизована форма)

1. Інформація та контактні дані кредитодавця

Найменування кредитодавця та його структурного або відокремленого підрозділу, в якому поширюється інформація	
Місцезнаходження кредитодавця та адреса структурного або відокремленого підрозділу, в якому поширюється інформація	
Ліцензія/Свідоцтво	[реквізити ліцензії та/або свідоцтва про внесення кредитодавця до Державного реєстру банків чи Державного реєстру фінансових установ]
Номер контактного телефону	
Адреса електронної пошти	
Адреса офіційного веб-сайту	

2. Інформація та контактні дані кредитного посередника*

Найменування кредитного посередника	
Місцезнаходження	
Номер контактного телефону	
Адреса електронної пошти	
Адреса офіційного веб-сайту*	

3. Основні умови кредитування з урахуванням побажань споживача

Тип кредиту	[кредит, кредитна лінія, кредитування рахунку (овердрафт) тощо]
Сума / ліміт кредиту, грн.	
Строк кредитування	[може встановлюватися в роках, місяцях, днях]
Мета отримання кредиту	
Спосіб та строк надання кредиту	[готівковим/безготівковим шляхом]
Можливі види (форми) забезпечення кредиту	
Необхідність проведення оцінки забезпечення кредиту	[так/ні та за чий рахунок буде проводитися]
Мінімальний розмір власного платежу (фінансової участі) споживача за умови отримання кредиту на придбання товару/роботи/послуги, %	

4. Інформація щодо орієнтовної реальної річної процентної ставки та орієнтовної загальної вартості кредиту для споживача

Процентна ставка, відсотків річних	
Тип процентної ставки	[фіксована, змінювана]
Порядок зміни змінюваної процентної ставки	[порядок обчислення, індекси, які застосовуються]
Платежі за супровідні послуги кредитодавця, обов'язкові для укладання договору, грн.:	[зазначаються розмір платежу та база його розрахунку]
1.	
2.	
....	

Застереження: витрати на такі послуги можуть змінюватися протягом строку дії договору про споживчий кредит	[якщо платежі за послуги кредитодавця, пов'язані з отриманням, обслуговуванням і поверненням кредиту, є періодичними]
Платежі за послуги кредитного посередника, що підлягають сплаті споживачем, грн.*	
Загальні витрати за кредитом, грн.	
Орієнтовна загальна вартість кредиту для споживача за весь строк користування кредитом (у т.ч. тіло кредиту, відсотки, комісії та інші платежі), грн.	
Реальна річна процентна ставка, відсотків річних	

Застереження: наведені обчислення реальної річної процентної ставки та орієнтовної загальної вартості кредиту для споживача є репрезентативними та базуються на обраних споживачем умовах кредитування, викладених вище, і на припущенні, що договір про споживчий кредит залишатиметься дійсним протягом погодженого строку, а кредитодавець і споживач виконають свої обов'язки на умовах та у строки, визначені в договорі.

Реальна річна процентна ставка обчислена на основі припущення, що процентна ставка та інші платежі за послуги кредитодавця залишатимуться незмінними та застосовуватимуться протягом строку дії договору про споживчий кредит.

Застереження: використання інших способів надання кредиту та/або зміна інших вищезазначених умов кредитування можуть мати наслідком застосування іншої реальної річної процентної ставки та орієнтовної загальної вартості кредиту для споживача.

Платежі за супровідні послуги третіх осіб, обов'язкові для укладення договору/отримання кредиту, грн:	[зазначаються розмір платежу та база його розрахунку]
1. послуги нотаріуса	[так/ні, розмір платежу]
2. послуги оцінювача	[так/ні, розмір платежу]
3. послуги страховика	[так/ні, розмір платежу]

....	[зазначаються інші обов'язкові послуги, за наявності, та розмір платежу за них]
------	---

5. Порядок повернення кредиту

Кількість та розмір платежів, періодичність внесення	[надається у вигляді графіку платежів, у якому визначаються кількість, розмір платежів та періодичність їх внесення, за виключенням кредитування у вигляді кредитування рахунку, кредитної лінії, коли графік платежів може не надаватися]
--	--

6. Додаткова інформація*

Наслідки прострочення виконання та/або невиконання зобов'язань за договором про споживчий кредит:	[зазначаються розмір платежу, база його розрахунку та умови його застосування]
пеня	
штрафи	
процентна ставка, яка застосовується при невиконанні зобов'язання щодо повернення кредиту	
інші платежі	
Кредитодавець має право залучати до врегулювання простроченої заборгованості колекторську компанію.	[так/ні]

Вимоги щодо взаємодії із споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості (вимоги щодо етичної поведінки), встановлені статтею 25 Закону України "Про споживче кредитування".

7. Інші важливі правові аспекти

Споживач має право безкоштовно отримати копію проекту договору про споживчий кредит у письмовій чи електронній формі за своїм вибором. Це положення не застосовується у разі відмови кредитодавця від продовження процесу укладання договору зі споживачем.

Споживач має право відмовитися від договору про споживчий кредит протягом 14 календарних днів у порядку та на умовах, визначених Законом України "Про споживче кредитування".	[так/ні]
---	----------

Споживач має право достроково повернути споживчий кредит без будь-якої додаткової плати, пов'язаної з достроковим поверненням. Договором про споживчий кредит може бути встановлений обов'язок повідомлення кредитодавця про намір дострокового повернення споживчого кредиту з оформленням відповідного документа.

Умови договору про споживчий кредит можуть відрізнятися від інформації, наведеної в цьому Паспорті споживчого кредиту, та будуть залежати від проведеної кредитодавцем оцінки кредитоспроможності споживача з урахуванням, зокрема, наданої ним інформації про майновий та сімейний стан, розмір доходів тощо.

Дата надання інформації: ДД/ММ/РРРР	Ця інформація зберігає чинність та є актуальною до: ДД/ММ/РРРР
Підпис кредитодавця:	ПІБ, підпис

Підтверджую отримання та ознайомлення з інформацією про умови кредитування та орієнтовну загальну вартість кредиту, надані виходячи із обраних мною умов кредитування.

Підтверджую отримання мною всіх пояснень, необхідних для забезпечення можливості оцінити, чи адаптовано договір до моїх потреб та фінансової ситуації, зокрема шляхом роз'яснення наведеної інформації, в тому числі суттєвих характеристик запропонованих послуг та певних наслідків, які вони можуть мати для мене, в тому числі в разі невиконання мною зобов'язань за таким договором.

Підпис споживача:	Дата, ПІБ, підпис.
-------------------	--------------------

Підтверджую отримання мною інформації про право кредитодавця залучати до врегулювання простроченої заборгованості колекторську компанію у разі невиконання мною зобов'язань за договором про споживчий кредит, про встановлені законодавством вимоги щодо взаємодії із споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості (вимоги щодо етичної поведінки), про моє право на звернення до Національного банку України у разі недотримання таких вимог кредитодавцем та/або колекторською компанією, а також про моє право на звернення до суду з позовом про відшкодування шкоди, завданої у процесі врегулювання простроченої заборгованості.

Підтверджую повідомлення мене про передбачену [статтю 182](#) Кримінального кодексу України відповідальність за незаконне збирання, зберігання, використання, поширення мною конфіденційної інформації про третіх осіб, персональні дані яких передані мною кредитодавцю.

* Інформація заповнюється за наявності.

Додаток 2

Займи позицію!

Вислови свою думку щодо твердження “Кредити брати небезпечно і не потрібно!

Аргументуй її за допомогою пресметоду:

- 1) я вважаю, що...;
- 2) тому, що...;
- 3) наприклад...;
- 4) у такий спосіб... .

Домашнє завдання:

Розмісти в одній із соцмереж допис про кредити та захист прав споживачів фінансових послуг в Україні, можливо, саме він допоможе іншій людині прийняти зважене рішення щодо оформлення кредиту та правильного вибору кредитної пропозиції, а найголовніше – допоможе уникнути багатьох помилок у цьому питанні!

Підтримай інформаційну кампанію від Національного банку України #ЗнайСвоїПрава_Кредити!

Електронне навчальне видання
План-конспект уроку з фінансової грамотності
для учнів середньої та старшої школи (9-11 класи)
на тему: "Кредит – мої права та обов'язки"

Укладачі: Беспалко Інесса, Машлаковська Тетяна
Художнє оформлення: Анастасія Піддубна
Літературний редактор: Кладіна Тетяна
Березень 2023 року

Національний банк України
01601 м. Київ
вул. Інститутська, 9

taln.bank.gov.ua
promo.bank.gov.ua

Відгуки, пропозиції та зауваження
надсилайте на електронну адресу: taln@bank.gov.ua